

Вебліографічний дайджест
до Дня книги та авторського права

Рабат, Марокко

Всесвітня столиця книги – 2026

- Починаючи з 1995 року, коли в Парижі на щорічній Генеральній конференції ЮНЕСКО було прийнято рішення запровадити Всесвітній день книги та авторського права 23 квітня, людство має прекрасну нагоду занурювання у світ культурного, наукового розмаїття та читання.
- 2 листопада 2001 року була прийнята резолюція зі створення проєкту «Всесвітня книжкова столиця», ініціаторами якої стали іспанські книговидавці, бібліотекарі та письменники.
- Ріо-де-Жанейро несло це почесне звання протягом 2025 року й символічно передало свої повноваження у 2026 році місту Рабат – столиці Марокко (Північна Африка).
- За рекомендацією Консультативного комітету Всесвітньої столиці книги, Генеральна директорка ЮНЕСКО Одре Азуле оголосила про призначення Рабату Всесвітньою столицею книги на 2026 рік.

Рабат – культурний та індустріальний центр Марокко

- Рабат – столиця Марокко. Одне з чотирьох імперських міст (історичних столиць) країни. Засноване у III ст. до н. е.
- Місцева Медина (стара частина міста), середньовічні та новітні пам'ятки Рабату, занесені до списку «Всесвітньої спадщини» ЮНЕСКО у 2012 році.
- Згідно з інформацією CNN, Рабат посідає друге місце у списку «Кращих туристичних напрямів 2013 року».
- Місто славиться своїми музеями та величними релігійними спорудами.

Роял Палас (Royal Palace)

Вулиця нової частини міста Рабат

- Рабат – культурне перехрестя, яке сприяє розповсюдженню знань і мистецтва у всьому його різноманітті за допомогою книжок.
- Місцева книжкова індустрія розвивається швидкими темпами та відіграє важливу роль у розвитку сфери освіти, що відповідає мандату ЮНЕСКО.

- У місті нараховується 54 видавництва, проводиться третій за масштабністю в Африці міжнародний книжковий та видавничий ярмарок, а також постійно зростає кількість книжкових магазинів.
- Книжкова індустрія Рабату є не тільки важливою частиною креативної економіки міста, але й робить вагомий внесок у демократизацію знань.

- ЮНЕСКО й Консультативний комітет Всесвітньої столиці книги високо оцінили прихильність Рабату розвитку літератури, розширенню прав і можливостей жінок та молоді за допомогою читання, боротьбі з неграмотністю, особливо серед малозабезпечених прошарків населення.

- В якості Всесвітньої столиці книги 2026 року Рабат здійснить ряд ініціатив, спрямованих на стимулювання сталого економічного зростання і забезпечення соціальних благ за рахунок розширення доступу до книг і підтримки місцевої видавничої індустрії.
- У місті у 2026 році буде розгорнута масштабна ініціатива, спрямована на підвищення грамотності всіх жителів.

Пам'ятки та чудові місця Рабату

- **Фортечні ворота Касби Удаї**

Касба Удаїя – старовинна цитадель Рабату. Одна з визначних пам'яток мавританської архітектури періоду Альмохадів, XII століття.

- **Андалузький сад**

Розташований у середині Касби Удаїї. Тут ростуть кипариси, трояндові кущі, жасмини та мандаринові дерева. Андалузький сад внесено в список «Всесвітньої спадщини» ЮНЕСКО.

- **Медина**

Найстаріша частина Рабату. Центр культурної спадщини з віковою архітектурою. Незважаючи на вируюче тут життя з його базарами і жвавими вуличками, Медина – одна із найспокійніших у Марокко.

- **Некрополь Шелла**

Руїни карфагенського міста Шелла – одного з найстаровинніших історичних пам'яток Рабату. Місто було зведено ймовірно після римського завоювання колоній Африки.

- **Проспект Мохаммеда V**

Новітня частина Рабату – проспект Мохаммеда V, побудований у стилі часів французької колонізації. Тут поєднуються історичні споруди, мавзолей Мохаммеда V з недобудованим мінаретом Хасана II, Королівський Палац та велика кількість сучасних магазинів та кав'ярень.

- **Башня-мінарет Хасана II**

Відома пам'ятка Рабату, яка за задумом архітектора мала стати найвеличнішою спорудою ісламського світу того часу. Будувалася декілька десятиліть, але при житті правителя була споруджена лише наполовину. До цього часу будівництво не закінчене.

Джерела

1. Забелкина, В. Андалусский стиль Магриба : [культурное развитие стран, в т.ч. Марокко] / В. Забелкина // Наука и жизнь. – 2007. – № 11. – С. 68–71 : ил.
2. Карпович, Б. Столица Марокко: Рабат – історія, культура та пам'ятки [Електронний ресурс] / Богдан Карпович // Karpaty.net.ua : [сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.karpaty.net.ua/stolyczya-marokko-rabat-istoriya-kultura-ta-pamyatky/> (дата звернення: 31.01.2026). – Назва з екрана.
3. Рабат [Електронний ресурс] : [інформаційна довідка та колекція фотографій] // Вінтаж. Креативні подорожі : [сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.vintage.ua/cities/marokko/rabat.html> (дата звернення: 31.01.2026). – Назва з екрана.
4. Рабат (Марокко) [Електронний ресурс] : [історія, пам'ятки, цікаві місця для подорожей] // TravelPost : [сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://travelpost.in.ua/countries/?ci=1497> (дата звернення: 31.01.2026). – Назва з екрана.
5. Ovcsaruk, K. Рабат, Марокко: столиця з імперським шармом [Електронний ресурс] / Karina Ovcsaruk // MYTRAVELATION.COM : [сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://mytravellation.com/ua/rabat/> (дата звернення: 31.01.2026). – Назва з екрана.
6. Шагинян, М. Моя Африка / Шагинян Мирэль // Наука и жизнь. – 1998. – № 10. – С. 106–119 : фот.

Інформацію підготувала завідувачка
відділу наукової інформації та бібліографії
Черкаської ОУНБ імені Тараса Шевченка
Вікторія Поліщук-Левченко

Використано матеріали з фонду бібліотеки
та з вільних інтернет-джерел